

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

172. An præstare possit suum concensum pro fundatione novorum
Monasteriorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

PARAGRAPHUM X.

De potestate Vicarii in variis
standi suum consensum, auctori-
tatem, aut dandi licentiam.

*Questio 171. An Vicarius interponere possit
auctoritatem suam, & decretum in actibus
voluntarie jurisdictionis sine speciali man-
dato Episcopi?*

Episcopalem, ut Sbroz. l. cit. num. 1.) ad ordines, etiam sacros, de speciali commissione Episcopi supponunt AA. citati, & expresse tradit Sbroz. l. c. n. 8. citatis Mandos. ubi ante num. 10. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 47. Roland. conf. 4. num. 19. in 1. & c. subdit etiam expresse Sbroz. num. 11. in fine ex Rollaad. & Jo. And. Vicarium habentem ad hoc speciale mandatum posse etiam presente Episcopo dimissorias concedere, non requisita alia Episcopi sententia.

2. De cetero limitatur responsio, ut Vicarius dimissorias concedere possit sine speciali commissione, ubi Episcopus degit in remotis, Fagn. Laym. Pax Jord. Pirh. Barbos. Pignat. Ventrigl. (qui etiam addit, posse in hoc casu Vicarium per seipsum conferre ordines, dum est Episcopus) Sbroz. loci cit. juxta cit. c. cum nullus, §. inferiores. Monet Sbroz. num. 12. uti & Piacel. l. cit. num. 10. apud Laym. cit. num. 2. non esse satistutum, quod Vicarius absente Episcopo sine speciali mandato dimissorias concedat. Probat hoc ipsum num. 13. exemplo Archidiaconi, qui absente Episcopo est ejus Vicarius ipso jure, & tamen absente Episcopo dimissorias illas concedere nequit juxta Gl. in c. significasti, v. literas. & ibidem Hofst. & Abb. not. 2. Valere autem argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarium Episcopi dicit num. 14. ex Mariana Socin. in c. sicut unire, de excess. Prælator. num. 45. Innoc. & Jo. And. in c. ad hæc, de offic. Archid. v. ardua. Verum in hoc consuetudinem spectandam esse, & quæ sit mens Episcopi absentis, ait Laym. remittens ad declarationem super Trident. Sess. 23. c. 10. Porro quandam ad hunc effectum Episcopus censetur versari in remotis, non pariter definiunt Authores. Nam primò censet Riccius in pr. p. 2. resolut. 18. ad quem remittit Barbos. Episcopum tunc censeri degere in remotis, quando est ultramontes, secus, si intra montes, innixus dispositioni c. nihil, de elec. ubi quis dicitur valde remotus, quando moratur extra Italiam. Verum Riccium merito reprobat Genuens. in pr. c. n. Archiepisc. Neapol. c. 83. num. 12. & cum eo Ventrigl. l. cit. eò quod in presente casu non requiratur, ut Episcopus sit valde remotus, sed tantum, ut sit remotus sine dictione valde, ut dicitur cit. c. cum nullus. Eandem Riccii doctrinam ex eo reprobat Pax Jord. l. cit. num. 130. quod præterquam id non deserviat generaliter pro ceteris Christiani orbis Episcopis, potest quis existens intra Italiam esse magis remotus à sua Ecclesia, quam si existeret extra Italiam, ut patet. Genuensis verò & cum eo Ventrigl. dicens hanc esse originalem Glossæ opinionem in c. cum nullus, v. remotis, à qua recedendum non sit, volunt, tunc dicendum Episcopum agere in remotis, quando moratur extra provinciam ad duas diætas. Pax Jordanus denique censet, quandam Episcopus moretur in remotis, relinquendum arbitrio boni viri. Pro quo citat eandem Gl. in c. nullus, v. remotis. & ait, huic concinere Hofst. in c. relatum, de sent. excommunicat. Archid. Jo. And. & c.

3. Illud tamen etiam hic notandum ex Sbroz. l. cit. num. 9. & Fagn. l. cit. juxta principia generalia à nobis supra proposita, nimirum, quod si Vicario in generali commissione Vicariatus, aut extra, commissi essent casus quidam speciales, seu speciale mandatum requirentes cum clausula: *super præmissis, & in omnibus aliis ad nos spectantibus*; possit concedere etiam dimissorias in vim dictæ clausulæ, nisi ut monuimus supra, dicti casus speciales expressi essent minus ardui quam concessio dimissoriarum.

P. Leuren. Vicarius Episc. Tract. 1.

1. Respondet affirmativè Sbroz. l. 2. q. 195. n. 2. & licet expresse non addat, quod id possit sine speciali mandato Episcopi, id ipsum tamen illum sentire patet ex ejus rationibus, citat pro hoc Jo. And. in c. licet, de offic. Vicarii, in 6. Milis. in re-pertor. v. Vicarius Episcopi. Redoan. tr. de reb. Eccl. non alien. rubric. de Author. Prælat. in alienat. interpon. Gabriel. conf. 200. num. 2. & 3. Paviu. de potest. capit. sed. vac. p. 1. q. 2. num. 11. Corn. conf. 181. num. 39. in 2. & plures alios contra Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 104. & 184. Roman. singul. 693. Tholo-san. decis. 97. Bald. conf. 475. num. 2. vol. 1. Socin. conf. 91. col. 2. num. 9. vol. 4. Barbat. conf. 40. col. 3. num. 3. Cuch. instit. juris. can. de Vicar. Episc. n. 105. & c. quos citat Sbroz. l. cit. num. 1. & 2. & qui tres potestri in terminis docent, quod Vicarius nequeat interponere decretum sine speciali mandato. Probat suam sententiam Sbroz. l. cit. num. 7. ex l. nempe. l. suggerente, c. de off. ejus, qui vicem alter. obt. juncta gl. v. Vicarius; ubi Vicarii Prælatum seu Rectorem habent auctoritatem dandi tutores, & curatores petentibus, & interponendi decretum ad alienandum res Minorum, & similia, & ad emancipationes celebrandas. Probat & ratione num. 8. quia nimirum Vicarius regulariter omnia potest, quæ is, cujus vices gerit; adeoque auctoritatem interponere potest sicut Episcopus. Tunc etiam, quia v. g. interponere auctoritatem in alienationibus Ecclesiæ est jurisdictionis, ut Feder. de Senis conf. 30. Abb. in c. cum olim, de major. & obedient. col. 4. & ea, quæ sunt jurisdictionis transeunt in Vicarium generalem Episcopi.

2. Limitat hanc suam doctrinam Sbroz. num. 10. ut non procedat in actibus, in quibus potestas interponendi consensum vel auctoritatem competit Episcopo tantum de consuetudine. Item in collationibus & permutationibus beneficiorum, aliisque casibus in jure exceptis; quin & ubi, dum requiritur interpositio auctoritatis Episcopalis, videtur esse electa industria personæ, ne quidem de mandato Episcopi poterit Vicarius loco illius interponere auctoritatem suam. Atque vel ex hac ipsa limitatione patet, ad propositam questionem vix generaliter responderi potuisse. Unde in particulari necesse est formare questiones.

Questio 172. Num Vicarius sine speciale mandato possit præstare consensum pro fundatione novorum monasteriorum?

1. Respondeo non posse illum sine speciali mandato seu commissione concedere licentiam edificandi nova monasteria & conventus in loco suæ diocesis. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 196. Barbos. de potest. Episc. allegat. § 4. n. 89. ubi expresse:

F 2

nec

nec edificari monasterii per restatorem relicti assensum & auctoritatem interponere potest: Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 34. citans Aldan. Tom. 2. can. resolut. l. 1. tit. 43. n. 36. Barbof. comp. decis. v. Vicar. Gener. quam habeat auctor. n. A. Sell. Select. can. c. 50. n. 4. qui testetur ita decisum à S. Congreg. 11. Julii 1620. Item Fagn. in c. non amplius. de Institutionib. Est enim erectio monasteriorum de majoribus, Ventrigl. l. c. Item in generali commissione non veniunt ea, quæ ob sui gravitatem certæ personæ vel dignitati commissa sunt à jure l. 1. ff. de offic. ejus, qui vicem alter. obt. & c. 2. de offic. Vicar. in c. Sed facultas novum monasterium erigendi ob rei gravitatem de jure specialiter est commissa Episcopo, c. quidam. c. de Monachis. c. cellulas. 18. q. 2. ergo, ita ferè Fagn. l. c. n. 73. Item per generalem constitutionem Vicarij non videtur in eum translata facultas non competens Episcopo de jure communi, Fagn. n. 77. citatis c. fin. de offic. Vicar. in c. & Innocent. in c. cum in cunctis. de elect. n. 5. facultas autem erigendi novum monasterium non competit Episcopo de jure communi; licet enim de jure antiquo communi monasterium novum constitui poterat, ut probant citati textus. c. quidam. c. de Monachis. c. cellulas. Decrevit tamen postmodum Bonifacius VIII. ne deinceps liceret Fratribus mendicantibus nova loca aut monasteria alicubi recipere sine sedis Apostolicæ licentia. c. unico. de excessibus Prælatorum in c. quam constitutionem postea innovavit Clemens V. pœnasq; contravenientibus adjecit Clem. cupientes. de pœnis. Tridentinum verò Sess. 25. c. 3. de Regular. hanc facultatem sublatam per Bonifac. VIII. Episcopo restituit, unde jam hæc facultas saltem quo ad mendicantes competit Episcopo de jure ipsius Concilii, non autem de jure communi, ac consequenter non censetur demandata Vicario per generale mandatum. Ita ferè Fagn. cit. n. 75. hoc ipsum confirmans ex eo, quod ob eandem rationem Gregor. XIII. dixerit (ut Fagn. in c. his qua. de major. & obed. n. 16.) nolle se, ut Cardinalibus (etsi ij in titulis suis jurisdictionem ordinariam habeant) competant, quæ Episcopis concessa sunt à Conc. Tridentino. Item licentia erigendi novum monasterium est voluntariæ jurisdictionis; cum judicalem indaginem non requirant, saltem ante decretum Clem. VIII. et sapit gratiam sicut beneficiorum collatio. Fagn. n. 77. ea autem, quæ sunt jurisdictionis voluntariæ & sapiunt gratiam, regulariter non censentur translata in vicarium. Fagn. n. 76. juxta dicta sæpe à nobis supra. Denique confirmat hæc Fagn. n. 76. & seq. ex eo, quod monasterium novum erigi non possit, quin erigatur nova dignitas, vel saltem plura beneficia regularia; quia monasterium erigi seu institui nequit sine Abbate, vel Priore, vel Monachis. c. 2. & c. ad monasterium. de statu Monachorum. Vicarius verò sine speciali mandato erigere nequeat novam dignitatem, ut Feder. de Senis Gemin. Felin. in c. cum accessissent. de consuet. Imò nec novum beneficium, pro quo pariter plures citat Fagn. n. 80.

2. Neque his obstat primò, quod Gl. in c. nemo. ad primo. de consecrat. dist. 1. Dicens Episcopum posse id (nempe dare licentiam erigendi nova monasteria) per se vel per alium: nam ut apud Fagn. n. 84. respondet Archid. ibidem in Gl. per se. n. 4. Bellam. in eadem Gl. n. 2. & c. id alium intelligitur de Delegato Episcopi singulari. Neque obstat secundò constitutio illa Clem. VIII. 99. incipiens: quoniam institutum edita 23. Jul. 1603, qua præscribitur Episcopis forma, qua uti debeant in concedenda mendicanti-

bus licentia erigendi nova monasteria, dum utitur verbo Ordinarij, quo venire non solum Episcopos, sed & eorum Vicarios, dictum est sæpe iura. Nam, ut respondet Fagn. n. 87. id factum, quia ibi præscribitur modus generalis, & ab omnibus observandus in erectione omnium monasteriorum. Quæ quidem erectio quia fieri consuevit non tantum ab Episcopis, sed etiam alijs Ordinariis locorum, puta Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Vicariis Generalibus Episcoporum, habentibus ad hoc speciale mandatum, ideo usus est nomine Ordinarij, quod magis late patet quam Episcopi. c. Ordinarij. de off. Ordinarij. in c. inde tamen inferre non licet, quod dicta facultas indistinctè competat omnibus locorum Ordinariis. Et licet prohibendo, ne ab Ordinariis locorum de cetero nova monasteria erigantur, nisi servata formâ ibi præscripta, videatur à sensu contrario permitttere, ut servatâ dictâ formâ Ordinarij possint hujusmodi erectiones facere, in hoc tamen supponit terminos habiles, adeoque intelligi debet de illis Ordinariis, quibus alias hæc facultas legitime competat, qualis non est Vicarius Episcopi absque speciali mandato.

Quæstio 173. an possit Vicarius Episcopi auctorizare alienationem bonorum Ecclesiæ?

Resp. Vicarius Episcopi non tantum non potest alienare res Ecclesiæ, etiam in illis casibus, in quibus id potest Episcopus sine speciali Episcopi mandato. Barbof. de potestat. Episc. allegat. § 4. n. 106. Pirh. ad tit. de off. vicar. n. 48. Sbroz. l. 2. q. 118. à n. 3. citans Abb. conf. 88. n. 6. Staphil. de lit. grat. & Just. n. 68. Et contra Cephal. conf. 700. n. 45. & seq. vol. 5. Quia alienatio in Ecclesiasticis dicitur esse de arduis. Sbroz. n. 4. citans Rebuff. in pr. tit. de unionum revocat. n. 24. juxta c. ad hæc. De offic. Archid. juncta Gl. v. ardua. Verum etiam decretum, auctoritatem aut consensum suum in istiusmodi alienationibus interponere nequit sine speciali mandato. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 38. Pirh. l. c. Azor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 3. (Idem de transactionibus dicunt hi tres) Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 209. citans Cuch. instit. juris Can. tit. de Vicar. n. 105. Redoan. tit. de reb. Eccl. non alien. tit. de auctor. Prælator. n. 60. Barbof. l. c. citans insuper Zerol. in pr. Episcop. p. 1. v. Vicarius, §. 17. Bero. conf. 83. n. 19. vol. 1. Tond. 99. benefic. p. 1. c. 98. n. 1. Quia & hæc authorizatio alienationis bonorum Ecclesiæ est de arduis, ut idem Tondur. Sed neque decretum aut auctoritatem interponere potest sine speciali mandato transactionibus clericorum circa bona Ecclesiastica. Pirh. Azor. Barbof. Pax Jord. citatis ijdem AA.

Quæst. 174. Num Vicarius possit confirmare statuta, aut etiam consensum Episcopi supplere, dum is requiritur in statutis Capituli aut Ecclesiæ inferioris.

1. Resp. ad primum: id eum non posse sine speciali Episcopi commissione. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 45. citans Mareichot. var. resolut. l. 1. c. 69. n. 16. §. 19.

2. Resp. ad secundum quoque negative. Sbroz. l. 2. q. 200. n. 4. dicens esse communem, ac citans. n. 2. pro hoc Feder. de Senis conf. 264. si Canonici. Roman. singul.